

Delinqüents o víctimes

O potser caldria dir, més exactament, delinqüents i víctimes alhora. Joves, molt joves, de setze anys o de vint, o de vegades encara criatures de deu i de dotze, que tenen terroritzat tot el barri, i que al mateix temps ja han fet malbé les pròpies vides. Ja són carn de presó, carn de prostitució, en poder de la droga i dels caps implacables de les bandes. Caiguts en un cercle infernal d'on molt difícilment podran escapar mai: víctimes de la marginalitat més extrema.

Víctimes, i al mateix temps una amenaça col·lectiva. La delinqüència juvenil, als barris on es concentra, està a punt de trencar, si no ha trencat ja definitivament, tota possibilitat de vida cívica normal. Està fent impossible qualsevol esforç d'integració social d'uns grups de gent ja prèviament expulsada de qualsevol normalitat. No és cap casualitat que siga precisament en barris convertits en gueto on es concentra la delinqüència fins a límits insostenibles. Ni és casualitat que aquesta concentració aparega precisament entre minories —els gitanos, els *quinqüis*— històricament i culturalment marginades. Tampoc és casualitat que ni la societat en general, ni els poders públics, no hagen volgut afrontar mai la situació d'una gent *diferent* i menyspreada, amb la qual només han sabut adoptar actituds de rebuig i de repressió.

Fins fa pocs anys, els gitanos, per exemple, com a minoria segregada, impedita pel rebuig social (i per la pròpia tradició que ja havia assumit aquest rebuig) de participar en circuits *normals* de la vida social i econòmica, trobaven el seu lloc en els intersticis marginals d'aquesta vida: la venda ambulante, el mercadeig, el *trapicheo*, la reparació d'atífells domèstics, alguna forma d'artesanía. La transformació de l'economia ha fet inviable una bona part d'aquestes activitats, però no els ha proporcionat una via efectiva d'entrada en els canals regulars de l'economia. I en aquest moment, fa la seua aparició el tràfic de droga.

Per a la gent més jove —tan socialment rebutjada i marginada com els vells— la temptació ha estat irresistible. I els traficants grossos hi han trobat una mà d'obra perfecta: un peonatge mòbil, callat i fidel, una gent ja acos-

tumada a residir i actuar al marge de la societat i de la llei. Era molt *còmode*, no voler acceptar com a veïns normals de carrer o d'escala els gitanos o altres gentes diferents o *sospitoses*. Era molt *pràctic* segregar-los en barris a banda, ells entre ells. Ara serà molt difícil evitar les conseqüències de la segregació (les grans ciutats americanes ja ho han comprovat, amb la segregació dels negres). El problema, en qualsevol cas, és ja greu i demana solucions urgents.

No només una eficàcia —especialment preventiva— de l'acció policial, una eficàcia fins ara no demostrada ni buscada: sembla com si la policia no tingués cap interès a projectar una actuació permanent, global i concertada, cap

interès en un esforç permanent de control, per exemple, dels punts on *se sap* perfectament que es distribueix la droga, o on se sap que circulen els productes dels robatoris. Ni menys encara un interès per arribar als centres on actuen els grans traficants i els caps de les xarxes. I mentrestant, la gent dels barris afectats viu en una sensació d'indefensió absoluta, d'abandó, de por i de desesperança.

Una hipotètica —i poc previsible— eficàcia policial, tampoc no seria prou. Cal urgentment una voluntat decidida de resoldre l'arrel del problema. I això no pot fer-se sense mesures estrictament radicals: un esforç rigorós

d'escolarització, la presència constant d'uns serveis comunitaris especialment dedicats i generosos, la progressiva dissolució dels guetos, algun pla especial per oferir a les famílies —els pares i els fills— uns ingressos regulars i dignes, serien algunes línies possibles d'actuació. I res d'això no s'està fent. Ni la societat ni les institucions públiques no estan proporcionant a aquests barris ni seguretat ni protecció, ni assistència ni generositat. Potser esperem que la situació siga —com inevitablement serà— encara més extrema i més incontrolable. O esperem que arribe la violència i la sang, que tot esdevinga una guerra declarada.

De vegades, sembla que vivim en un país on hem esperat que els problemes siguen insolubles per començar a intentar resoldre'ls. □

